

skal udsætte Undervisningen, til de som Svende kommer til Købstaden. Denne Udvikling er i Gang, og den skyldes det, at der findes omtrent 150 statsunderstøttede tekniske Skoler og en Del, som ikke har naaet at faa Statsunderstøttelse endnu. En betydelig Del af Skolerne ligger, som sagt, i Landsognene. Jeg siger ikke dette for at understrege, at der her ikke er Tale om Købstadinteresser kontra agrariske Interesser — det bør der ikke være i saadanne Forhold, og det er der heller ikke her —, men kun for at vise, hvorfor Statstilskuddet nødvendigvis maa vokse. Staar vi et Aar med 150 Skoler, og et Par Aar efter med 160, er det et simpelt Regnestykke, at naar Statstilskuddet er uforandret, kan hver af de 160 ikke faa saa meget, som hver af de 150 har. Har Skolerne et Aar mellem 10,000 og 12,000 Elever, og Tallet vokser til 14,000 eller 15,000, kan de heller ikke pr. Elev faa saa meget som før, naar Tilskuddet er uforandret. Derfor har man jævnlig maattet forhøje det.

Da vi for et Par Aar siden søgte paa een Gang at faa en Forhøjelse paa 100,000 Kr., hvad der maattet lyde som en klækkelig Forhøjelse, blev det gjort gældende fra Skolernes Side, at man havde forhøjet knebent og smaat, og at der maatte gøres et større Skridt. Det lykkedes for 2 Aar siden at faa 10,000 Kr. af de 100,000, sidste Aar var vi inde i Sparekommissionens Periode, da kom der ingen Forhøjelse. Man har indtrængende andraget om at faa de 90,000 Kr., som manglede for 2 Aar siden. Saa vidt har Regeringen ikke ment at kunne gaa, men saa er de tre Forslag opstillede, som jeg nu meget anbefaler og ikke mindst det andet af dem, hvorefter der skal bevilges 24,000 Kr. til de tekniske Skoler i Provinserne.

Til Skolen i Aarhus er der under Nr. 61 foreslaaet et ekstraordinært Tilskud paa 3,000 Kr. Jeg vil gerne betone, at det er ekstraordinært i egentligste Forstand. Jeg tror, man betegner som ekstraordinære de Tilskud, det er blevet Praxis at give Skolerne til Opførelse af Skolebygninger. Man plejer at give en Trediedel af, hvad Udgiften til Grund og Bygninger andrager, og man plejer at opføre disse Bevillinger som ekstraordinære. Det har ikke været Hensigten med dette Forslag at forøge disse saakaldte ekstraordinære, men i Virkeligheden ret sædvanlige eller næsten ordinære Bevillinger. Naar det foreslaas at bevilge Aarhus Skole 3,000 Kr. ekstraordinært, er Grunden den, at denne Skole sikkert uden Skyld er kommet til at sidde

økonomisk saa haardt i det, at der kan være Grund til at bruge det Ord Nøds-tilstand, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds brugte, og ved dette Tilskud at give denne Skole en Hjælp ganske for sig, udenfor al Regel, til at komme over den Vanskelighed, hvori den er kommet. Den er kommet deri væsentlig uden egen Skyld, idet den i en Periode for faa Aar siden, da Elevantallet var stærkt voksende, saa sig nødt til at opføre en Filial, fordi den ikke kunde rumme Eleverne i den Bygning, der fandtes. Da Filialen var opført, indtraadte der her i Landet forandrede økonomiske Forhold, som bevirkede, at Elevantallet i Stedet for at vokse gik ned. Saa stod Skolen med den opførte Filial, men fik paa Grund af det aftagende Elevantal ringere Del i det aarlige ordinære Tilskud og blev paa den Maade ude af Stand til at afvikle de Udgifter, hvori den havde sat sig.

Den Omstændighed, at Skolen havde indrettet Værksteder, er jeg derimod ikke saa begejstret for som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds. Jeg tror ikke egentlig, at Værkstedsundervisning er de tekniske Skolers Opgave. Naar det ærede Medlem sagde, at den maatte gøre Undervisningen mere interessant, maatte gøre Skolevirksomheden livligere, for saa beskæftigedes Lærlingene ikke alene med det teoretiske, antager jeg, at det var et lille ufriwilligt Tilbagespring til en Tankegang, det ærede Medlem var inde paa, da han i Fjor talte om, at Kommuneskolens Undervisning burde forbindes med Værkstedsundervisning. Kommuneskolens Undervisning er ganske vist teoretisk, og der kan maaske siges meget for, at Børnene der kan have godt af Haandarbejde en vis Del af Dagen. Men Eleverne paa de tekniske Skoler kommer fra Værksteder, hvor de har arbejdet hele Dagen, saa det tjener ikke til at gøre Undervisningen mere interessant for dem, at man giver dem mere Værkstedarbejde i den tekniske Skole. Dette Værkstedarbejde kan maaske faa Berettigelse, hvis det kan antage en saadan Karakter, at det kan supplere og højne, hvad Værkstedet lærer dem, men i det hele er det neppe en heldig Vej at slaa ind paa.

Naar Ministeren har foreslaaet — ikke en stor højtidelig Kommission, men noget, som den højtærede Minister kaldte — et lille Udvalg, der skulde overveje de tekniske Skolers Forhold, forstod jeg Ministeren saaledes, at det ikke mindst var hans Hensigt, at denne Kommission skulde